

fælde. Man forudsætter herved, at spørgsmålet om nedsættelse af en undersøgelseskommission kun vil komme til at foreligge ganske undtagelsesvis, navnlig i tilfælde af større ulykker af katastrofemæssigt omfang. Man har dog ikke ment i lovtæksten at burde begrænse hjemmelen på samme måde som sket i de norske og svenske lovudkast, men har fundet, at hovedvægten må lægges ikke blot på ulykkens karakter, men også på, om hensynet til sikkerheden til søs begrundet en omfattende undersøgelse, der vil kræve samarbejde af eksperter på flere områder, og i det hele forudsætter en teknisk sagkundskab, som ikke kan forventes at være repræsenteret i søretterne. Det er endvidere en forudsætning for at benytte hjemmelen til nedsættelse af en undersøgelseskommission, at der hverken gennem søforklaringen eller andre i sagens anledning foretagne undersøgelser, f. eks. en stedfunden politimæssig efterforskning eller skibstilsynets undersøgelser i sagen, er tilvejebragt fyldestgørende oplysninger om ulykkens årsag. I modsætning til luftfartsloven, der alene bygger på kommissionsundersøgelse og savner et hævdvundet oplysningssystem som søforklaring, tænkes der ikke nedsat en permanent undersøgelseskommission, men en kommission vil kunne nedsættes af handelsministeren til behandling af en konkret ulykke og med en efter tilfældets beskaffenhed tilpasset sammensætning af nautisk og teknisk sagkundskab. Kommissionens formand skal ligesom efter luftfartsloven være en dommer.

Ifølge § 309, stk. 2, skal behandlingen af sager for kommissionen ske efter de om

kommissionsdomstole i retsplejelovens § 21 givne regler. Det følger heraf, at den nedsatte kommission vil have de samme beføjelser som en domstol i henhold til retsplejeloven og således f. eks. vil kunne foretage vidneafhøring under vidneansvar.

Det har været drøftet i udvalget, hvorvidt kommissionens møder bør være offentlige, eller om dens forhandlinger bl. a. under hensyn til det tidligere nævnte antidiskriminationssynspunkt bør finde sted for lukkede døre. Man er blevet stående ved en regel, hvorefter kommissionen selv kan afgøre, om dens møder skal være offentlige.

Ifølge § 309, stk. 3, skal kommissionen, når dens undersøgelser er afsluttet, fremkomme med en redegørelse om de tilvejebragte oplysninger om årsagen til ulykken samt eventuelt med forslag til foranstaltninger, der vil være egnede til at forebygge ulykke og ulykkesrisiko af samme eller lignende art. Det har været drøftet inden for udvalget, om kommissionen, ligesom det er tilfældet efter luftfartsloven, skulle have adgang til også at udtale sig om ansvarsspørgsmålet, men det har været den overvejende opfattelse, at en undersøgelseskommission ikke i denne henseende bør beskæftige sig med ansvarsspørgsmålet, hvilket bør være overladt til de almindelige domstole med de deraf følgende retlige garantier. Dette udelukker dog selvsagt ikke, at kommissionen i sin redegørelse til handelsministeriet vil kunne udtale sig om konstaterede fejl og forsømmelser, men spørgsmålet om, hvad der eventuelt videre skal foretages i sagen, må være overladt til ministeriet og anklagemyndigheden.